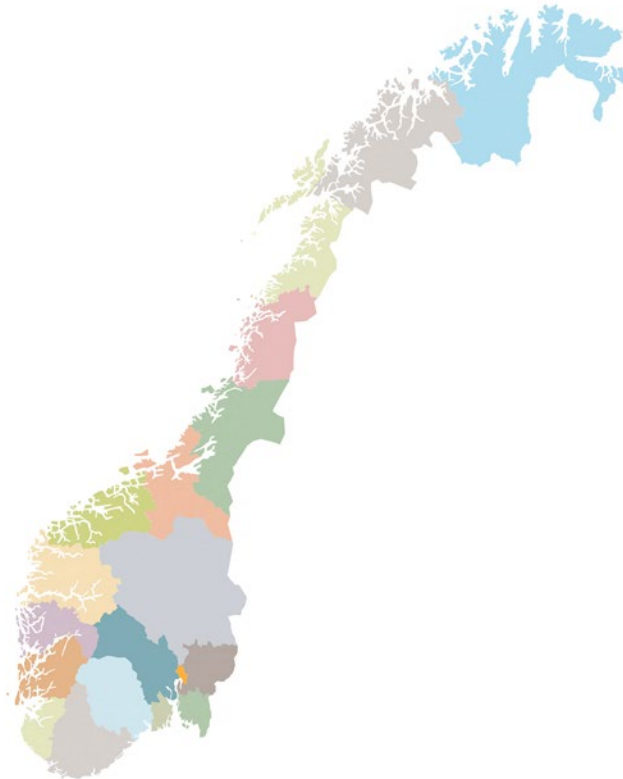

Læringsnettverk

Gode pasientforløp

Gjennomførte læringsnettverk

- Agder
- Rogaland
- Nordland
- Hedmark og Oppland
- Oslo (tre bydeler)/OUS
- Møre og Romsdal
- Ofoten, Troms og Finnmark
- Østfold

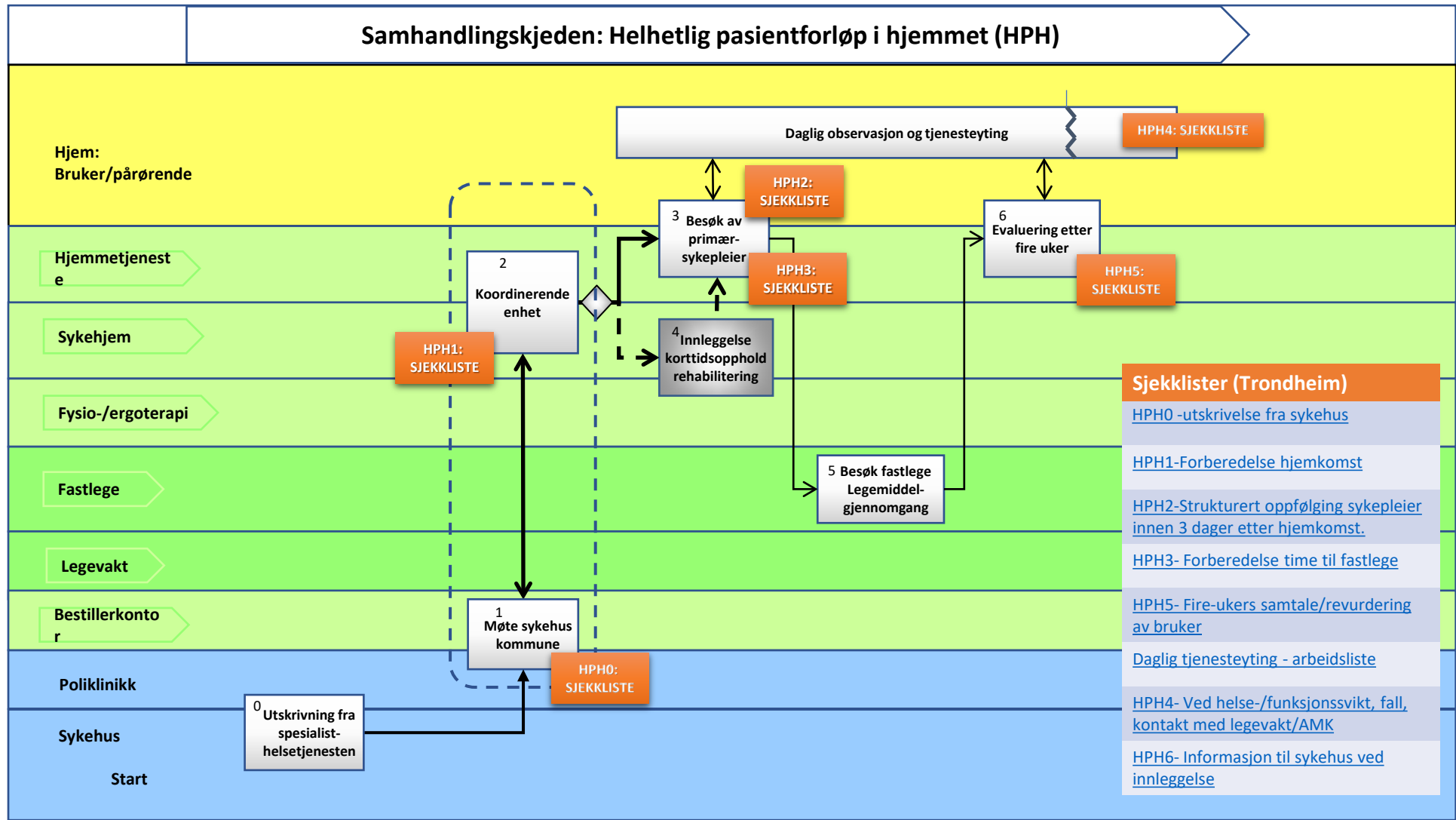
2020 - 2023

- Vestfold januar 2020
- Sogn og Fjordane mars 2021
- Helgeland oktober 2021
- Ahus regionen november 2021
- **Telemark november 2021**
- Helse Bergen regionen april 2022
- Innlandet november 2022

Effekt mål

- **Brukeren/pasienten opplever å være likeverdig** i utarbeidelse av sitt pasientforløp
- **Pasientens helsetjeneste i kommuner og sykehus er systematisert** i helhetlige, koordinerte og trygge pasientforløp
- Kommuner og sykehus arbeider kontinuerlig med å bedre overgangene i pasientforløpet
- Helsefremmende mestring er sentralt i arbeidet med gode pasientforløp i kommunene og sykehus
- **Kommuner og sykehus samarbeider som partnere** om det gode pasientforløpet

Samhandlingskjeden: Helhetlig pasientforløp i hjemmet (HPH)

Retningsendring –

- Styrke arbeidet for bedre helse, mestring og funksjon.
- Utvikle relasjon til bruker og pasient basert på spørsmålet: Hva er viktig for deg?

Arbeid mellom andre og tredje samling

- Informere og sikre ledelsesforankring
- Styrke brukerrollen
- Gjennomføre tiltakene, måle, justere
- Lage plakat/poster

“ God ledelse er svært viktig for en god helse- og omsorgstjeneste. Både i sykehus og i kommunene. ”

- Bjørn Arild Gram

Topplederprogram for spesialist- og kommunehelsetjenesten

Det tilbys 44 studieplasser for toppledere som kan delta på programmet hvert år. 22 av disse kommer fra spesialisthelsetjenesten, og 22 kommer fra kommunehelsetjenesten. Deltakerne kommer fra hele landet for å sikre geografisk spredning og arenaer for samarbeid mellom toppledere.. KS og de regionale helseforetakene vil sammen med BI være involverte parter i utvelgelse

12. oktober åpnet styreleder i KS, Bjørn Arild Gram, topplederprogrammet på BI sammen med helseminister Bent Høie og rektor ved BI, Inge Jan Henjesand. 44 norske toppledere fra spesialisthelsetjenesten og fra kommunehelsetjenesten fra hele landet startet samme dag sin ettårige topplederutdanning.

KS og Helseforetakene tilbyr nå i samarbeid med BI et helt nytt lederprogram for toppledere i helsetjenesten i Norge. Et av hovedmålene med programmet er å skape gode ledere som kan styrke samordning og videreutvikle samarbeidet på tvers av tjenestenivå, virksomheter, avdelinger og profesjoner i fremtidens helsetjenester.

- Programmet skal bidra til å sikre at spesialisthelsetjenesten og kommunale helse- og omsorgstjenester har toppledere som aktivt bidrar til at pasienten opplever en helhetlig, koordinert og trygg helsetjeneste uavhengig av organisasjon, nivå og finansieringsmodell, sier Bjørn Arild Gram.

F.v: Rektor ved ved BI, Inge Jan Henjesand, helseminister Bent Høie og styreleder i KS, Bjørn Arild Gram under åpningen av topplederprogrammet.

Helsetjenestene vil kreve tettere samarbeid

Felles toppleder program

ARBEIDSDELING I HELSEFELLESSKAP

Brukere og fastleger deltar på alle nivå

PARTNERSKAPSMØTET

Politisk og administrativ toppledelse i kommuner og helseforetak

Årlig møte for å forankre retning

STRATEGISK SAMARBEIDSUTVALG

Administrativ og faglig ledelse i kommuner og helseforetak

Utvikle strategier og handlingsplaner

Håndtering av saker og løpende beslutninger

FAGLIGE SAMARBEIDSUTVALG

Utvikle prosedyrer og tjenestemodeller

05.10.2022

Nyhetsbrev juni 2022

Helsefellesskap

Nyhetsbrev for helsefellesskap er laget for at helsefellesskapene skal kunne dele nyheter og prosjekter med hverandre samt datoer og informasjon om aktuelle møter/konferanser. I nyhetsbrevet er det også informasjon/nyheter fra Direktoratet for e-helse, KS, RHFene og Helsedirektoratet. Neste nyhetsbrev planlegges utsendt i midten av september, og frist for innspill er 01.09.22. Innspill eller andre henvendelser vedrørende nyhetsbrevet kan sendes til kathrine.syse@helsedir.no.

Les innspel frå helsefellesskapa til ny plan

Helse- og omsorgsdepartementet har laga ei nettside med alle innspela, sjå [Innspel frå helsefellesskapa \(regjeringen.no\)](#)

"Innspela frå helsefellesskapa er respons på ein invitasjon som blei sendt 21. september 2021 frå tidlegare helse- og omsorgsminister Bent Høie om å kome med innspel om å utvikle helsefellesskapa vidare. I brevet blei helsefellesskapa spurt om kva erfaringar dei har gjort seg så langt, kva utfordringar dei så, kva dei trengte frå nasjonale styresmakter og regionale aktørar og om det var noko anna dei ønska å melde inn. I tillegg til helsefellesskapa, har enkelte kommunar, helseføretak og fagmiljø sendt inn innspel."

Fysisk samling for nettverk for helsefellesskap

Det planlegges for fysisk erfaringssamling i Bodø 25-26. august 2022 for Nettverk for Helsefellesskap. Konferansen vil inneholde innlegg om metodikk, erfaringer og eksemplar frå arbeid i helsefellesskap med vekt på

Viktige datoer

Samhandlingskonferansen Helgeland
8.-9.juni 2022
<https://helgelandssykehuset.no/arrangementer/samhandlingskonferansen-helgeland-2022>

Hva er viktig for deg?
9. juni 2022
[Webinar: Hva er viktig for](#)

Gode
pasient
forløp

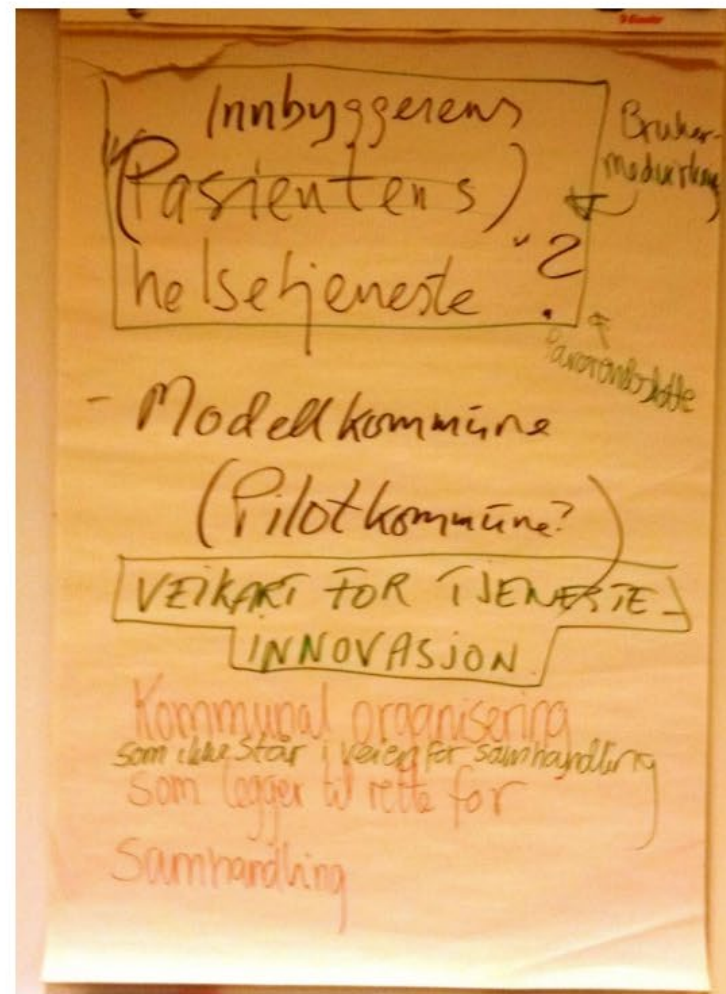
Ishavserklæringen - vårt viktigste grep?

Idéen om ei felles partnerskaps erklæring som gir retning for helsefellesskapets arbeid de første årene – med STERKT fokus på personsentrert helsetjeneste

Hva er viktig for **deg**?

Hva er viktig for **deg**?

Gode pasientforløp

Hva er «innbyggerens helsetjeneste»?

- Ei videreføring av pasientens helsetjeneste
- Endrer fokuset fra sykdom til helse
- Ser mennesket som person og ikke bare som pasient eller bruker
- Øker forståelsen for helhet og sammenheng i personens liv
- Være i forkant for å hindre sykdom og skade
- Samhandling på systemnivå og individnivå

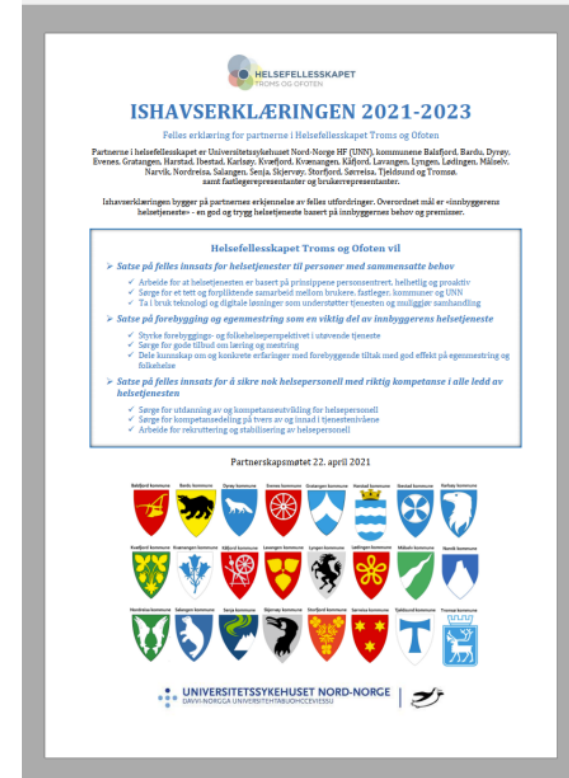
En dynamisk helsetjeneste som kan tilpasse seg både de med mindre behov, de med store behov og de med forventet behov

Ishavserklæringen fikk mye plass i Partnerskapsmøtet

Karianne Opsal, ordfører i Harstad kommune presenterte erklæringen og sa bl.a.

«Man ville ha en felles erklæring, en lokal helsepolitisk plattform, et styringsdokument av stor viktighet, og med tydelige prioriteringer og innsatsområder i det nye helsefellesskapet. En felles erklæring basert på en erkjennelse av felles utfordringer for kommunene og helseforetaket.»

«Klarer vi å gjøre en innsats slik Ishavserklæringen beskriver, er vi langt på vei til å realisere innbyggernes helsetjeneste – hvor det å være frisk er mye viktigere enn å være syk!»

Ishavserklæringens tre hovedsatsninger

- **Satse på felles innsats for helsetjenester til personer med sammensatte behov**
  - ✓ Arbeide for at helsetjenesten er basert på prinsippene personsentrert, helhetlig og proaktiv
  - ✓ Sørge for et tett og forpliktende samarbeid mellom brukere, fastleger, kommuner og UNN
  - ✓ Ta i bruk teknologi og digitale løsninger som understøtter tjenesten og muliggjør samhandling

- **Satse på forebygging og egenmestring som en viktig del av innbyggerens helsetjeneste**
  - ✓ Styrke forebyggings- og folkehelseperspektivet i utøvende tjeneste
  - ✓ Sørge for gode tilbud om læring og mestring
  - ✓ Dele kunnskap om og konkrete erfaringer med forebyggende tiltak med god effekt på egenmestring og folkehelse

- **Satse på felles innsats for å sikre nok helsepersonell med riktig kompetanse i alle ledd av helsetjenesten**
  - ✓ Sørge for utdanning av og kompetanseutvikling for helsepersonell
  - ✓ Sørge for kompetansedeling på tvers av og innad i tjenestenivåene
  - ✓ Arbeide for rekruttering og stabilisering av helsepersonell

Målet med regjeringens helse- og velferdspolitik er å skape helsefremmende samfunn, forebygge sykdom, funksjonssvikt og sikre en desentralisert helse- og omsorgstjeneste som yter gode og likeverdige tjenester i hele landet.

Store strategiske arbeid

- Folkehelsemeldingen
- Bo trygt hjemme-reformen
- Opptrappingsplan psykisk helse
- Forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet
- Nasjonal helse- og samhandlingsplan
  - Retning for vår felles helse- og omsorgstjeneste
  - Samhandling som et sentralt tema
  - Både kommunal helse- og omsorgstjeneste og spesialisthelsetjeneste, helhetlig perspektiv
  - Satt ned to utvalg: helsepersonellkommisjonen og sykehusutvalget
- Helseberedskapsmeldingen
  - Pandemihåndtering
  - Krig i Europa

Regjeringen har startet arbeidet med Nasjonal helse- og samhandlingsplan som etter planen skal fremmes høsten 2023.

- Regjeringen vil forbedre samhandlingsreformen. Nasjonal helse- og samhandlingsplan skal være en stortingsmelding som omfatter både den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten. Meldingen er viktig for det helhetlige arbeidet for å styrke vår felles helse- og omsorgstjeneste.
- Nasjonal helse- og samhandlingsplan vil sammen med ny folkehelsemelding og melding om helseberedskap utgjøre de overordnede rammene for helse- og omsorgspolitikken. Nasjonal helse- og samhandlingsplan vil ta for seg regjeringens ambisjoner om å videreutvikle vår felles helse- og omsorgstjeneste. **Et overordnet mål for meldingen er å sikre sømløse pasientforløp og gode tjenester i hele landet.**

Stortingsmeldingen vil blant annet omfatte følgende tema:

- Samhandling
- Kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet
- Desentraliserte tjenester og sømløse pasientforløp
- Digitalisering
- Personell og kompetanse
- Rehabilitering og mestring
- Svangerskaps-, føde- og barselstilbud
- Psykisk helse og rus
- Akutt-tjenester

Oppdragsbrev RHF 2022

Hovedmål:

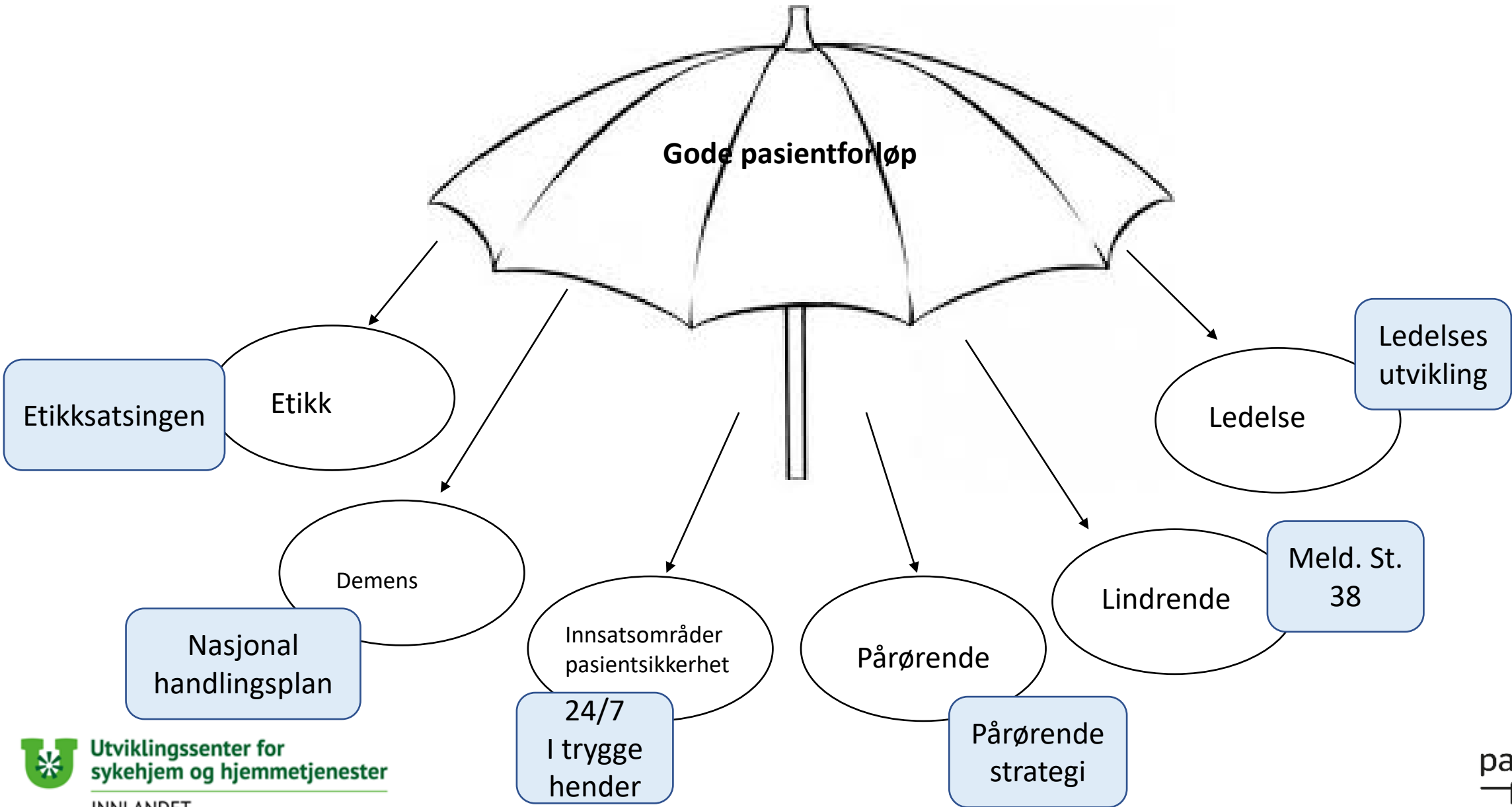
1. Styrke psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling
2. Styrke forskning, innovasjon og kompetanse og forbedre kvalitet og pasientsikkerhet
3. Rask tilgang til helsetjenester og **sammenhengende pasientforløp**

Sykehustalen 11.1.2022

- **Målet for all samhandling er gode og sammenhengende pasientforløp**
- Vi må jobbe sammen for at helsefelleskapene blir en drivkraft for å forbedre tjenestene til de mest sårbare pasientgruppene.
- Det er ikke "oss" i sykehusene og "dem" i kommunene, men "vi" sammen som lager **gode pasientforløp.**

Meld. St. 38

(2020–2021)

Melding til Stortinget

Nytte, ressurs og alvorlighet

Prioritering i helse- og omsorgstjenesten

En grunnleggende utfordring i helse- og omsorgstjenesten er at mulighetene og ønskene overstiger ressursene

Nytte, ressurs og alvorlighet - Prioritering i helse- og omsorgstjenesten

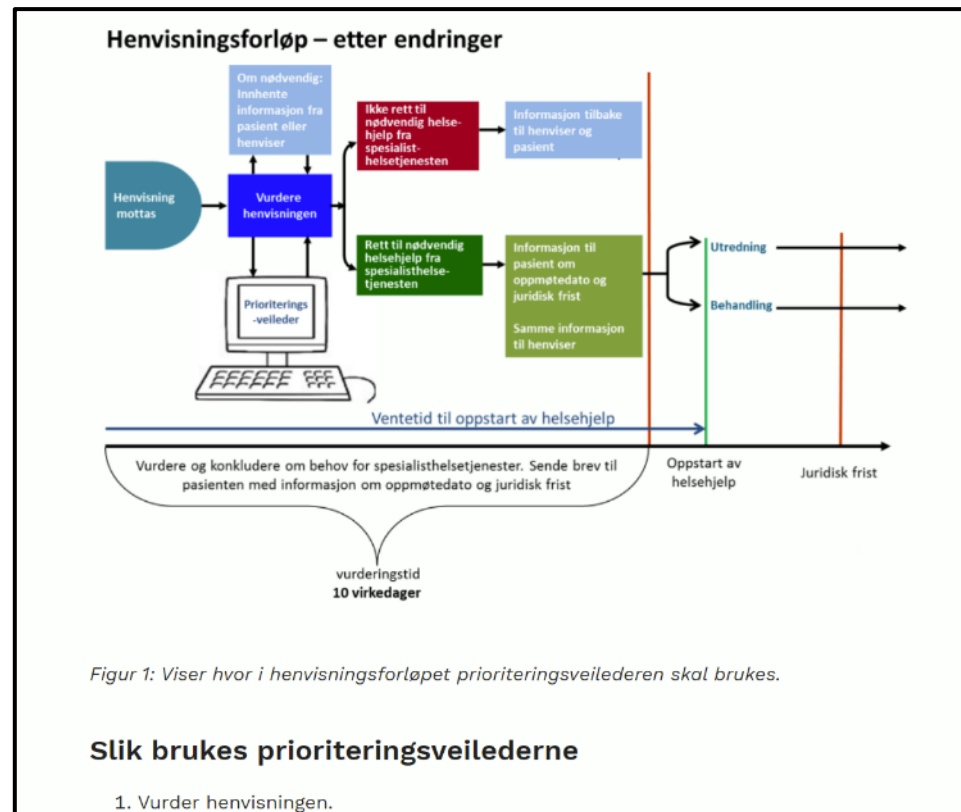
Meld. St. 38 (2020-2021), Innst. 221 S (2021-2022)

Vedtak 472

Meld. St. 38 (2020–2021) – Nytte, ressurs og alvorlighet – Prioritering i helse- og omsorgstjenesten – vedlegges protokollen.

Prioritering i spesialisthelsetjenesten

- 33 diagnosebaserte prioriteringsveiledere
- Beslutningsforum for nye metoder
- Ekspertpanel

Meld. St. 38

(2020–2021)

Melding til Stortinget

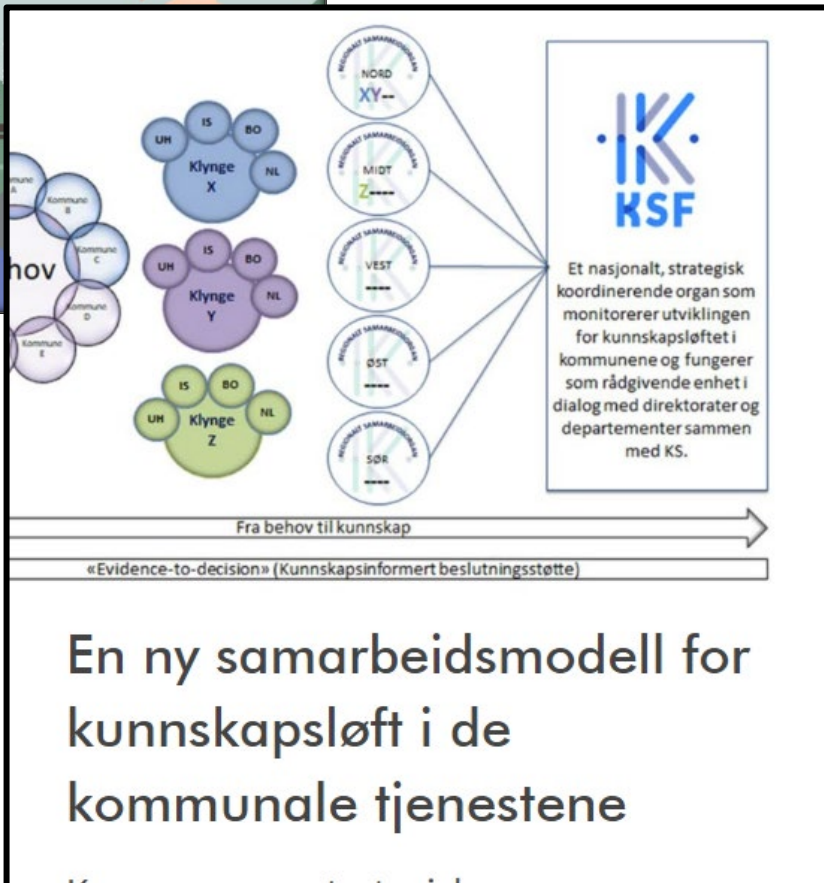
Nytte, ressurs og alvorlighet

Prioritering i helse- og omsorgstjenesten

Regjeringen vil:

- **Gi Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide en nasjonal faglig prioriteringsveileder for kommunale helse- og omsorgstjenester**
- **Arbeide videre med å utvikle et kunnskapsstøttesystem for kommunale helse- og omsorgstjenester**
- Fortsette utviklingen av Kommunalt pasientregister(KPR)
- Legge til grunn at innholdet i helsefaglige utdanninger reflekterer prinsippene for prioritering
- Komme tilbake til Stortinget med en egen melding om tannhelsetjeneste

Gode
pasient-
forløp

– På høy tid å diskutere grensen for offentlig velferd

– Det er nødvendig å diskutere hvordan færre ansatte skal kunne levere flere og bedre helsetjenester til stadig flere brukere, uttalte avdelingsdirektør Åse Laila Snåre i KS under Arendalsuka.

Prioriterte pasientgrupper i helsefelleskapene ²³

Personer med alvorlige
psykiske lidelser
og rusproblemer

Barn og unge

Skrøpelige eldre

Personer med flere
kroniske lidelser

Me vil forbetre mottak av pasientar frå sjukehus:

- Utarbeide sjekklister for koordinering/ tildeling, korttidsavdeling og heimetenester innan juni 2022
- Innføre rutiner ila hausten 2022 for raskt å formidle denne informasjonen/ det som er viktig for pasienten til den aktuelle tenesta
- Ta i bruk digital samhandlingstavle

Me vil våren 2022 gjennomgå og revidere *Metodebok rehabilitering* (frå 2017):

- Gjennomføre målsamtaler: *Kva er viktig for deg?*

Me vil planlegge saumlause overgangar ved utskrivning frå Korttid:

- Utarbeide tverrfagleg epikrise/ epikrisemal i EPJ hausten 2023, med bidrag frå sjukepleiar, helsefagarbeidar, fysio/ ergoterapeut og lege
- Vurdere om epikrisa bør sendast som PLO
- Gjennomføre målingar for å evaluere

Me vil styrke dialogen mellom tilsynslege og fastlege

KVA ER
VIKTIG
FOR
DEG?

S – spesifikke
M – målbare
A – attraktive
R – realistiske
T – tidfesta
E – evaluerbare

Me vil involvere

Pasientar
Heimetenester
Korttid
Koordinering/
tildeling
Tilsynslege
Fastlegar

Tenestereise desember 2021

Justert forbetringsteam:

Helsefagarbeidar og sjukepleiar
frå heimetenestene,
helsefagarbeidar, sjukepleiar og
leiar Korttid, fysioterapeut,
ergoterapeut, leiar Koordinering/
tildeling, kommuneoverlege,
fagrådsgjevar

SYKEHUSET TELEMAR

«Hva er viktig for deg» skal være gjeldene hos ALLE pasientgrupper

- Previsitt er et viktig tverrfaglig møtepunkt på sykehuset
- Tavlemøter fungerer som en sjekkliste
- Vi ønsker tidlig behandlingsavklaring og tilstrebe tidligere tentativ UK datoer
- «Hva er viktig for deg?» kommer som eget punkt på tavla og inkluderes i kartleggingsnotater

Tilpasse informasjon og brukermedvirkning med pasient

Kvalitetssikre at pårørende står oppført og er informert

Epikrisen bør inneholde et eget punkt med skriftlig tilpasset informasjon til pasienten

MÅLSETTING:

Sikre brukermedvirkning og gode pasientforløp ved implementering av «Hva er viktig for deg?» hos alle inneliggende pasienter i Sykehuset Telemark, avd. Notodden innen prosjektslutt i mai 2023

Tydlig behandlingsavklaring for pasienter med komplekse og sammensatte problemstillinger

Innkomsjournalen må inneholde riktige og oppdaterte opplysninger om pasienten for å unngå følgefeil

Tidlig avdekking av økt hjelpebehov og oppdatere kommunene underveis

Planlegge utskrivelse tidligere og tilstrebe utskrivelsessamtale dagen før utskrivelse

Notodden sykehus, medisinsk og kirurgisk avdeling

MÅLSETTING:

Sikre brukermedvirkning og gode pasientforløp ved implementering av «Hva er viktig for deg?» hos alle inneliggende pasienter i Sykehuset Telemark, avd. Notodden innen prosjektslutt i mai 2023

Tydlig behandlingsavklaring for pasienter med komplekse og sammensatte problemstillinger

Innkomsjournalen må inneholde riktige og oppdaterte opplysninger om pasienten for å unngå følgefeil

Tidlig avdekking av økt hjelpebehov og oppdatere kommunene underveis

Planlegge utskrivelse tidligere og tilstrebe utskrivelsessamtale dagen før utskrivelse

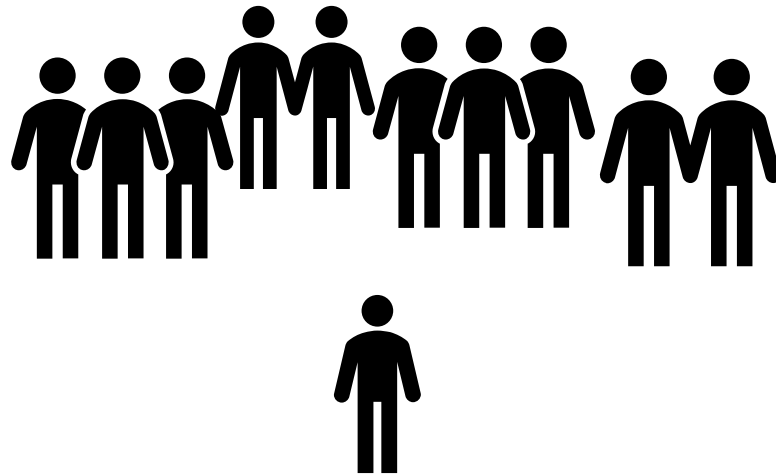
TEAMSAMMENSETNING

Gode pasientforløp

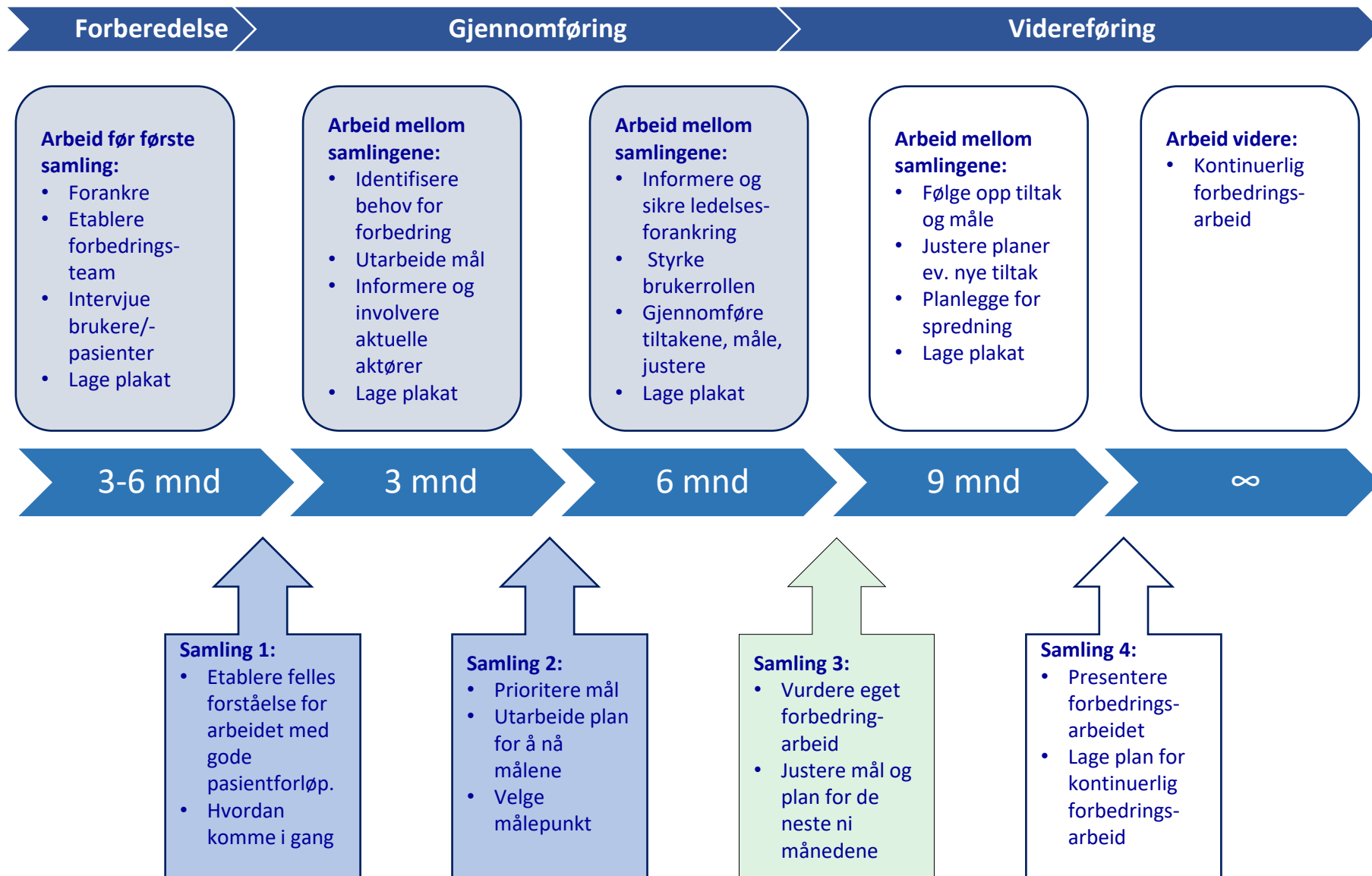
Hvordan få til samhandling?

80 : 8 = 10

10 fra kommunene – 1 fra sykehus

Læringsnettverk for gode pasientforløp

Tema for tredje samling

- Vurdere eget forbedringsarbeid
- Justere mål og plan for de neste ni månedene

To skritt fram og ett tilbake er helt greit

Forbedringsarbeid er krevende, og spesielt implementeringsfasen tar tid

De som deltar i arbeidet er hjemmetjenesten i Sola og Tananger, tjenestekoordineringskontoret, hjemmerehabiliteringsteamet og korttids-/rehabiliteringsavdelingen.

Selv om læringsnettverket i Rogaland er avsluttet, så fortsetter arbeidet med Gode pasientforløp.

Det gode pasientforløp er implementert i alt planverk i kommunen, den viktigste er **kommunedelplanen for helse- og velferdstjenester.**

Vi har gjennom årene fått til en **holdningsendring blant ansatte og innbyggerne** og klarer nå å gjøre arbeidet mer naturlig og hensiktsmessig for den enkelte bruker.

Kristine Helliesen Ravnås viser fram akuttsekken som de ansatte i hjemmetjenesten har med seg hjem til brukerne. Arbeidet med identifisering av akutt forverring hos eldre som mottar hjemmetjenester har økt kompetansen til de ansatte.

**Gode
pasient-
forløp**

5. Følge opp
Implementere ny praksis
Sikre videreføring
Dele erfaringene med forbedringsarbeidet

Det vil ofte være nødvendig å gå tilbake til tidligere faser

1. Forberede
Felles erkjennelse av behovet for forbedring
Forankre og organisere forbedringsarbeidet
Klargjøre kunnskapsgrunnlaget - forskning, erfaring og brukerkunnskap

4. Evaluere
Måle og reflektere over resultater
Vurdere om forbedringen er tilstrekkelig

2. Planlegge
Kartlegge behov og dagens praksis
Sette mål
Velge måleverktøy
Finne forbedringstiltak/ utvikle nye løsninger
Planlegge forbedret praksis

3. Utføre
Prøve ut ny praksis